

D16.013630

ONDERWERP Beantwoording van het college op de schriftelijke vragen, ex. art. 36 Reglement van Orde , van de fractie van de OK(é) partij van 7 november 2016.

Onderstaand treft u de gestelde vragen en de beantwoording aan over 'De gang van zaken bij WerkSaam'.

Alvorens daar toe over te gaan het volgende;

Ons college hecht, zoals u bekend, grote waarde aan een tijdige en correcte informatieverstrekking aan de gemeenteraad. Zodat onze gemeenteraad in staat wordt gesteld om haar taken uit te kunnen voeren. Daar past ook bij het beantwoorden van vragen vanuit de raad. Zoals ook in dit geval. Wij willen de indieners van schriftelijke vragen daarbij wel vragen om zich ervan bewust te zijn dat de beantwoording tijd en inzet vraagt van college en ambtelijke organisatie/gemeenschappelijke regelingen. Die tijd en inzet wordt graag geleverd, waarbij wij echter van mening zijn dat dit binnen aanvaardbare proporties moet blijven. De beantwoording van deze lijst vragen, 25 maar liefst, heeft veel tijd en geld gekost. Wij dringen er op aan om bij het indienen van vragen rekening te houden met dit aspect. Daarbij wijzen wij er op dat ons college uw raad met regelmaat via informatiebijeenkomsten, of via de wekelijkse Raadsbrief voorziet van informatie.

Vraag a. Kunt u aangeven welk bedrag elke deelnemende gemeente afdraagt aan WerkSaam? Graag hiervan een overzicht voor 2015 en (wanneer mogelijk) voor 2016.

Antwoord: Deze staan in de jaarrekening 2015 (blz. 80/81) en de begroting 2016 (bijlage 2).

Vraag b. In het beleidsplan geeft WerkSaam aan dat zij de stelregel "Streng aan de poort!" hanteert. Kunt u aangeven wat WerkSaam verstaat onder "Streng aan de poort!"? Hoe brengt WerkSaam deze stelling in de praktijk? Bent u het, als portefeuillehouder, met deze opvatting eens?

Antwoord: Daarmee bedoelt WerkSaam dat zij bij de intake streng toezien of de cliënt inderdaad recht heeft op bijstand. Bij het intakeproces moet de aanvrager informatie verstrekken over inkomen, vermogen, werk(verleden) etcetra. WerkSaam heeft voor cliënten een voorlichtingsfilm gemaakt. Die kunt u zien op de website (www.werksaamwf.nl). Hierin wordt duidelijk uitgelegd wat de rechten en plichten zijn. Daarnaast maakt WerkSaam gebruik van de bevoegdheid om fraude op te sporen en huisbezoeken af te leggen om te controleren of de woonsituatie klopt, met de door de aanvrager verstrekte informatie. Dit is conform het beleidsplan en ondersteunt door mevrouw van der Pol, portefeuillehouder.

Vraag c. Welke criteria hanteert WerkSaam bij het toepassen van de stelregel "Streng aan de poort"?

Antwoord: De criteria zoals in de Participatiewet (hoofdstuk 2) staan, daarin staat wanneer iemand recht heeft op bijstand.

D16.013630

Vraag d. Welk percentage van de mensen die zich melden valt door het toepassen van de stelregel "Streng aan de Poort!" ook 'bij de poort' al af? Ik vraag u een overzicht van percentages en echte aantallen – en dit graag per deelnemende gemeente.

Antwoord: In 2015 leidde 34% van de aanvragen niet tot een uitkering. In de eerste helft 2016 was dat 43%¹. WerkSaam registreert per uitkering hoeveel aanvragen niet tot een uitkering hebben geleid, er is geen registratie bijgehouden per gemeente.

Vraag e. We krijgen signalen dat vooral niet-uitkeringsgerechtigden die op zoek zijn naar een baan en behoefte hebben aan bemiddeling van WerkSaam 'bij de poort' worden weggestuurd. Kloppen deze signalen? Zo nee: kunt u deze weerleggen? Zo ja: hoe verklaart u dit verschijnsel, en wat doet WerkSaam dan om deze mensen aan een baan te helpen?

Antwoord: Ja, dat klopt. In de re-integratieverordening is vastgelegd welke doelgroep binnen de niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers) in aanmerking komt. Er is voor gekozen om alleen niet-uitkeringsgerechtigden die met een laag inkomen/klein vermogen ondersteuning te bieden. Niet-uitkeringsgerechtigden met bijv. spaargeld of met een verdienende partner, kunnen dus uitgesloten worden van dienstverlening. Uitzondering hierop zijn jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die zonder ondersteuning niet aan het werk komen.

Naast de reguliere dienstverlening heeft de gemeente Hoorn een extra taak ingekocht voor nuggers die boven de inkomens- en vermogensgrens zitten en ondersteuning nodig hebben richting werk.

Vraag f. Hoeveel job-coachers, in fte, staan bij WerkSaam in dienst van de niet-uitkeringsgerechtigden die zich melden? Waaruit bestaat hun werk?

Antwoord: WerkSaam heeft in de reguliere dienstverlening geen specifieke fte's voor job coaching aan nuggers. WerkSaam heeft circa 40fte arbeids- en ontwikkelcoaches. Deze fte's zijn voor zowel uitkeringsgerechtigden, nuggers als WSW-ers. Een nugger die in aanmerking komt voor ondersteuning, wordt ingedeeld bij een coach die past bij de ondersteuningsvraag van de nugger.

Vraag g. Tijdens de Raden-aan-Zet-bijeenkomst, georganiseerd in het voorjaar van 2016 voor de gezamenlijke gemeenteraden in Westfriesland, gaf WerkSaam in haar presentatie aan trots te zijn op het aantal plaatsingen van cliënten in het bedrijfsleven.

Kunt u aangeven om hoeveel proefplaatsingen het in totaal ging in 2015? We verzoeken u dit aantal te splitsen in:

- mensen die recht hebben op beschut werk
- mensen die binnenkomen via het jongerenloket
- mensen die gekenschetst zouden kunnen worden als 'gewone bijstandsgerechtigden'

Kunt u ook aangeven welk percentage van deze proefplaatsingen uiteindelijk is omgezet in een vaste plaatsing?

Antwoord: Er zijn verschillende vormen van plaatsingen. Hieronder wordt gesproken over alle plaatsingen, waaronder proefplaatsingen.

Beschut werk:

Mensen die recht hebben op beschut werk, zijn in de meeste gevallen niet in staat om bij een reguliere werkgever geplaatst te worden, omdat dit teveel van de begeleiding door de werkgever vraagt. Daarom hebben zij een indicatie beschut werk en recht op een betaalde baan bij WerkSaam.

¹ Bronnen: jaarrekening 2015 en halfjaarrapportage 2016

D16.013630

Jongerenloket:

Het jongerenloket (1 nov 2015 – 1 april 2016) bemiddelde 37 uggers en 23 nuggers naar een baan.

“Gewone bijstandsgerechtigden”

Wij nemen aan dat u bedoelt bijstandsgerechtigden vanaf 27 jaar (dus niet via het jongerenloket). Plaatsingen 2015 zoals vermeld in het jaarverslag:

Gerealiseerde plaatsingen Arbeidsbemiddeling

	Aantal plaatsingen			Totaal
	Algemene bijstand	WW	WSW Deta	
2015				
Totaal	414	46	42	Totaal 502

Voor arbeidsbemiddeling vermeldde de begroting 2015 als doelstelling 500 plaatsingen. Met een totaal van 502 is deze ambitie gerealiseerd. WerkSaam is in het geboortjaar van de organisatie trots op dit resultaat, ook vanwege de weerbarstige arbeidsmarkt. WerkSaam besteedt veel tijd en energie om cliënten in beeld te krijgen. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor succesvolle plaatsing.

Vraag h. Hoeveel bedrijven in de regio werkten in 2015 mee aan een proefplaatsing? Welke bedrijven zijn dat? We verzoeken u deze bedrijven bij naam te noemen.

Antwoord: Medio 2016 heeft WerkSaam actief contact met 557 bedrijven. In 2015 zorgde het gezamenlijke Werkgeversservicepunt (WSP) van UWV en WerkSaam voor 1.387 vacatures/baanopeningen. Niet alle werkgevers vinden het prettig als hun bedrijfsnaam in de pers genoemd wordt vanwege vragen die in de raad gesteld zijn over beleid/uitvoering van WerkSaam. WerkSaam heeft een groot belang om de relatie met de werkgevers goed te houden. Zonder vacatures en samenwerking met bedrijven kan WerkSaam geen uitstroom realiseren. Graag willen wij inzicht in de reden van uw vraag. Wellicht kunnen wij uw vragen beantwoorden zonder bedrijfsnamen te noemen. 0

Vraag i. Welke motivatie hadden bedrijven om wel, of juist niet mee te werken aan een proefplaatsing?

Antwoord: Een proefplaatsing is een tijdelijke plaatsing met behoud van uitkering, om te kijken of de werkgever en werknemer bij elkaar passen en heeft als doel om op hele korte termijn een regulier betaalde baan te realiseren voor de cliënt. Zeker als het gaat om cliënten met een arbeidshandicap of om een andere reden afstand tot de arbeidsmarkt, is het een goed instrument om werknemer en werkgever kennis te laten maken en te beproeven of de werkplek geschikt is voor de cliënt en of de cliënt voldoet aan de verwachtingen/mogelijkheden van de werkgever.

Vraag j. In welk percentage van de proefplaatsingen werd de uitkering in de betreffende periode door het bedrijf aangevuld tot minimumloon?

Antwoord: Niet alle cliënten worden geplaatst met een proefplaatsing. Bij cliënten zonder beperkingen is het meestal mogelijk om een cliënt direct te plaatsen op werk. Voor cliënten waarbij sprake is van afstand tot de arbeidsmarkt, kan een proefplaatsing net de deur openen een kans op een reguliere baan. In de proefplaatsingsperiode werkt een cliënt met behoud van uitkering. Daarna moet de werkgever minimaal het wettelijk minimumloon betalen. Als de cliënt een verminderde loonwaarde heeft, krijgt de werkgever loonkostensubsidie van WerkSaam op basis van een gevalideerde loonwaardemeting. Kort gezegd krijgt de werkgever dan subsidie voor het deel van het loon dat de werknemer niet productief is. Dit is een wettelijk instrument (Participatiewet).

D16.013630

Vraag k. Zijn er mensen die meerdere keren achtereen een proefplaatsing krijgen? Zo ja: wat is daar de oorzaak van? Welk percentage van het aantal proefplaatsingen betreft het? Zo nee: wat is daar de oorzaak van?

Antwoord: Ja, dit kan. Als de plaatsing geen succes was omdat de werknemer niet paste bij het bedrijf, het werk niet geschikt was of de kandidaat zich niet aan de afspraken hield bijvoorbeeld. Dan wordt er geëvalueerd en een andere werkgever gezocht.

Vraag l. Hoeveel personen komen na een proefplaatsing weer terug bij WerkSaam?

Antwoord: In 2015 had WerkSaam gemiddeld 3 plaatsingen nodig om tot een goede match en uitstroom te komen.

Vraag m. Verdringing van werk moet worden tegengaan. Hoe houdt WerkSaam zicht op het al dan niet sprake zijn van verdringing van werk? Als WerkSaam dit constateert, wat doet WerkSaam dan?

Antwoord: WerkSaam is opgericht met als doel zoveel mogelijk inwoners te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt en uitstroom uit de uitkering te bevorderen. Verdringing is dus onwenselijk. WerkSaam heeft diverse instrumenten, veelal in samenwerking met werkgevers om cliënten te laten uitstromen naar regulier werk. Deze instrumenten voldoen aan wet- en regelgeving en jurisprudentie. Vaak is het nodig om cliënten tijdelijk werkervaring te laten opdoen met behoud van uitkering, om zo te werken aan algemene of specifieke vaardigheden. Hierover worden met cliënten en werkgevers afspraken gemaakt. Deze afspraken worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Als een werkgever alleen geïnteresseerd is in "gratis handjes" gaat WerkSaam daar niet mee in zee.

Vraag n. In het kader van de Wet Werk en Zekerheid worden vele Wajongers, als ook mensen in de WIA, opnieuw gekeurd. Wanneer deze mensen worden goedgekeurd hebben zij geen recht meer op een uitkering. Als mensen na een herkeuring worden goedgekeurd: welk traject gaan zij dan in? En: wat kan WerkSaam dan voor hen betekenen?

Antwoord: **Wajongers:** Wajongers worden opnieuw door het UWV beoordeeld op arbeidsvermogen. Zij blijven echter wel in de Wajong en worden niet overgedragen aan gemeenten/WerkSaam. Als uit de keuring blijkt dat iemand (meer) arbeidsvermogen heeft, blijft het UWV verantwoordelijk voor de re-integratie.

WIA: WIA-ers zijn een verantwoordelijkheid van het UWV. Het UWV heeft aangegeven dat het aantal WIA-ers dat na herbeoordeling de uitkering verliest minimaal is. Cliënten kunnen na het verlies van een UWV uitkering (dat kan ook WW zijn, dat komt vaker voor) een beroep doen op WerkSaam voor ondersteuning naar werk. De cliënt is dan een reguliere cliënt (niet anders omdat de cliënt afkomstig is uit de WIA) van WerkSaam en krijgt ondersteuning, dit is altijd maatwerk.

Vraag o. Hoeveel cliënten heeft WerkSaam in 2015 bemiddeld uit de bovengenoemde groep? Welk deel daarvan is met succes in het bedrijfsleven geplaatst?

Antwoord: WerkSaam registreert wel als er een ander inkomen is (zoals een gedeeltelijke WIA uitkering), niet of de cliënt na herkeuring uit de WIA bij WerkSaam is ingestroomd. Er zijn dus geen cijfers bekend. Zoals bij vraag 14 gesteld, is de verwachting dat het om enkele cliënten gaat.

Vraag p. Hoeveel mensen zijn er tot en met heden op een beschutte werkplek geplaatst? Wat voor soort contract krijgen deze mensen, in welke branche?

Antwoord: Dit gaat per 1 oktober 2016 om 6 personen. Zij hebben een arbeidsovereenkomst bij WerkSaam en zijn 4 personen intern geplaatst en 2 extern (voormalig WIW-doelgroep).

D16.013630

Vraag q. Kunt u aangeven per gemeente hoeveel ex-Wajongers en ex-WIA'ers er bij u in het bestand zitten?

Antwoord: Geen ex-wajongers. Wel nieuwe instroom van cliënten die sinds 1-1-2015 geen aanspraak kunnen maken op Wajong, maar aangewezen zijn op de Participatiewet en dus een uitkering van WerkSaam ontvangen. Deze personen worden niet geregistreerd.

Ex Wia-ers: dit is niet bekend. zie vraag 15.

Vraag r. In het beleidsplan van WerkSaam wordt aangegeven dat WerkSaam jongeren die 'thuis zitten' moet begeleiden naar werk. Hoe pakt WerkSaam dit in de praktijk aan? Hoe wordt de thuissituatie van deze jongeren bij het traject betrokken?

Antwoord: In het jongerenloket wordt per jongere gekeken wat de situatie is, welke partij (UWV, RMC, WerkSaam of andere partij) aan zet is voor werk, opleiding, dagbesteding of zorg. Als de thuissituatie problematisch is zal ook dit een onderdeel zijn van het plan van aanpak: kijken welke zorg/ondersteuning nodig is om de jongere te laten participeren.

Het jongerenloket heeft jongeren in traject die:

- ✓ zich zelf melden
- ✓ door school of uitkeringsinstantie gemeld zijn
- ✓ of door hun ouders aangemeld zijn.

Jongeren die niet gemeld zijn, zijn wel in beeld (het RMC heeft inzicht in jongeren die geen werk hebben en geen opleiding volgen), deze worden benaderd voor ondersteuning. Als jongeren hier niet op reageren, houdt het op (er is geen uitkeringsaanvraag dus ook geen verplichtingen).

Vraag s. Bij het starten van een nieuwe organisatie, met een voorgestelde werkwijze, is het goed en noodzakelijk om een moment van evaluatie af te spreken. Dat geldt ook voor de organisatie en werkwijze van WerkSaam. Daarbij worden doel, effectiviteit en efficiency van het geheel bekeken en beoordeeld. Bij een organisatie als WerkSaam vinden wij dat er naar meer aspecten van het werk moet worden gekeken, zoals klanttevredenheid, impact van de procedures op mensen en op hun dagelijks leven en menswaardige behandeling e.d.

Bent u het met ons eens dat een evaluatie van de gemeenschappelijke regeling WerkSaam zou moeten plaatsvinden op basis van de hierboven genoemde aspecten? Zo nee: waarom niet? Zo ja: op welke termijn kunnen we een dergelijke evaluatie verwachten?

Antwoord: Op dit moment legt WerkSaam de laatste hand aan de beleidsevaluatie en is WerkSaam begonnen met de evaluatie van het bedrijfsplan. Deze kunt u in eind december 2016 verwachten. De cliënttevredenheid is in 2015 gemeten en de klanttevredenheid (werkgevers) wordt eind 2016 gemeten (en opgevolgd). Beiden zullen regelmatig herhaald worden.

Vraag t. Hoe is het toezicht geregeld op de uitvoering van het beleidsplan van WerkSaam?

Antwoord: Het bestuur van WerkSaam wordt gevormd door het Algemeen Bestuur (wethouders en raadslid) en het Dagelijks bestuur (wethouders). De begroting, jaarrekening en beleidsplan worden voorgelegd aan de gemeenteraden voor een zienswijze. Daarnaast ontvangen de raden een halfjaar rapportage met informatie over de voortgang. De taken en verantwoordelijkheden staan benoemd in de Gemeenschappelijke regeling.

Vraag u. Wat ziet u als de meerwaarde van de aanwezigheid van de directeur bij vergaderingen van de cliëntenraad?

D16.013630

Antwoord: De cliëntenraad heeft aangegeven dat zij het erg prettig vindt als de directeur aanwezig is bij vergaderingen. Het is een toegevoegde waarde dat de directeur vragen kan beantwoorden en inzicht kan geven in algemene zaken en over WerkSaam (helicopterview).

Vraag v. Tot slot een aantal vragen over Hello Fresh. Het is ons ter ore gekomen dat Hello Fresh binnenkort een inpaklijn opent in het filiaal van WerkSaam te Hoorn. Het is de bedoeling dat aan deze inpaklijn cliënten van WerkSaam te werk worden gesteld. Welke investering doet WerkSaam ten behoeve van de inpaklijn van Hello Fresh ? In hoeveel jaar wordt deze investering afgeschreven?

Antwoord: zie voor antwoord bij vraag x.

Vraag w. Welke cliënten zullen een plek krijgen aan de nieuwe inpaklijn van Hello Fresh? Hebben zij hier een keuze in? Voor hoe lang zullen zij werk krijgen aan de inpaklijn?

Antwoord: zie voor antwoord vraag x.

Vraag x. Het lijkt ons logisch dat Hello Fresh aan WerkSaam een tarief gaat betalen voor de te verrichten werkzaamheden. Hoe hoog zal dit tarief zijn? En omgerekend naar werknemer: welk uurtarief betaalt Hello Fresh aan WerkSaam?

Antwoord: WerkSaam heeft diverse opdrachtgevers (bedrijven) die (uiteraard tegen betaling van een marktconform tarief) opdrachten laten uitvoeren. Niet alle werkgevers vinden het prettig om als hun bedrijfsnaam in de pers genoemd wordt vanwege vragen die in de raad gesteld zijn over beleid/uitvoering van WerkSaam. Ook is bepaalde bedrijfsinformatie (concurrentie) niet geschikt om in de pers te bespreken.

WerkSaam heeft een groot belang om de relatie met de opdrachtgevers goed te houden. Zonder opdrachten kan WerkSaam geen werk bieden aan medewerkers uit de SW en geen leerwerkplekken bieden aan uitkeringsgerechtigden. Er is vaak jaren lang geïnvesteerd in een goede relatie. Het is daarom onwenselijk om bedrijfsinformatie openbaar te delen, met het risico dat bedrijven hun opdrachten mogelijk terugtrekken.

Uiteraard wil WerkSaam vragen vanuit de raad natuurlijk beantwoorden, zodat gemeenteraadsleden hun werk kunnen doen. Wij verzoeken raadsleden daarom om WerkSaam vragen in algemene zin over de samenwerking met bedrijven te stellen en niet om bedrijven specifiek bij naam te noemen. Als er over samenwerking met bepaalde bedrijven specifieke vragen zijn, verzoeken wij u om deze niet openbaar (ook richting pers) te stellen, maar rechtstreeks bij WerkSaam te stellen via de portefeuillehouder.

SEPERAAT ANTWOORD (VERTROUWELIJK):

'BEDRIJF XXXNAAM VERWIJDERDXXX' is een bestaande klant van WerkSaam (en voorheen van Op/maat). WerkSaam biedt in het leerwerkbedrijf Verpakken, werk aan werknemers op basis van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW geïndiceerden) en aan bijstandsgerechtigden in het kader van Arbeidsgroei en Arbeidsfit (re-integratietrajecten). De opdrachten heeft WerkSaam dus nodig om en de werkgelegenheid voor de SW te behouden en leerwerkplekken te bieden voor de uitkeringsgerechtigden. Het gaat niet alleen om inpakwerk maar ook om andere werkzaamheden die nodig zijn om de opdracht te vervullen (magazijn, administratie, etc.). Voor bijstandsgerechtigden is de termijn zo kort mogelijk. Dit is afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt en de afspraken zoals vastgelegd in het plan van aanpak (waarbij ook trainingen worden aangeboden). Het uitgangspunt is maximaal 6 maanden.

D16.013630

'BEDRIJF XXXNAAM VERWIJDERDXXX' betaalt een tarief aan WerkSaam voor de geleverde diensten, dit is dus niet per gewerkt uur van een medewerker. Dit tarief is marktconform. WerkSaam overweegt de aanschaf van een afvulmachine (wij veronderstellen dat u dit bedoeld met uw vraag over de nieuwe inpaklijn). Dat doen wij alleen als wij lange termijn afspraken kunnen maken met de opdrachtgever. Door de aanschaf van een machine creëren we een meer reële werkomgeving t.o.v. huidige situatie. WerkSaam kan dan ook leerwerkplekken bieden voor bijvoorbeeld een "operator" een functie die in het bedrijfsleven voorkomt, maar waar WerkSaam nu geen mogelijkheden toe heeft.

Voor alle leerwerkbedrijven van WerkSaam (Verpakken is daar een van) geldt dat hiermee een reële werkomgeving zo goed mogelijk benaderd wordt. Tempo, tijdsdruk en strakke afspraken zijn echter niet helemaal te vergelijken met een reguliere werkgever. Bij trajecten Arbeidsgroei wordt bijvoorbeeld nog wel rekening gehouden met de schooltijden van de kinderen. Bij zowel Arbeidsgroei als Arbeidsfit trajecten is de cliënt enkele dagdelen actief in het leerwerkbedrijf en heeft daarnaast sollicitatieactiviteiten en scholingstrajecten etc.

Vraag y. Worden cliënten aan de inpaklijn te werk gesteld 'met behoud van uitkering'?
Krijgen zij voor hun werk nog een opslag?

Antwoord: Cliënten krijgen een plan van aanpak, waarbij werken met behoud van uitkering een onderdeel kan zijn van hun re-integratietraject. In veel gevallen wordt dit ingezet. De redenen kan divers zijn: het opdoen/behouden van arbeidsritme. Leren om op tijd te komen, opdrachten aan te nemen (werknemersvaardigheden). De inzet en capaciteiten van de cliënt zijn input voor WerkSaam om een goede match te maken op de arbeidsmarkt en om het plan van aanpak te evalueren en aandacht te besteden aan de leerpunten voor de cliënt.

Uiteraard besteedt WerkSaam ook aandacht aan dit onderwerp in de beleidsevaluatie. Deze wordt naar verwachting eind december toegestuurd.

Burgemeester en wethouders van Koggenland

De secretaris,

De burgemeester,

A.M.T. Beuker

R. Posthumus